Спортно училище
„Васил Левски“ гр. Пловдив
ЧРЕЗ СПОРТ КЪМ УСПЕХ

бул. “Шести септември” №1, тел. 032 64 27 32, e-mail: info-1690347@edu.mon

Утвърждавам:

РУЖКА ГЕНОВА
Директор на СУ „Васил Левски“ – Пловдив
Заповед РД-06-98/12.09.2023 г.

СТРАТЕГИЯ
ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА В
СУ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ” - ПЛОВДИВ

2023 – 2025

I. СЪЩНОСТ И ЦЕЛИ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Настоящата Стратегия за управление на риска в СУ „Васил Левски“ – Пловдив е изготвена в изпълнение на изискванията на чл. 12, ал. 3 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС) в съответствие с утвърдената Стратегия на Министерството на младежта и спорта (ММС) за периода 2023-2025 г.

Целта на Стратегията е да опише етапите, през които преминава процесът по управление на риска, използвания подход, отговорните лица (структури) и основните изисквания към процеса.

Стратегията подпомага директора, заместник директорите и останалите служители в СУ „Васил Левски“ – Пловдив при осъществяване на функциите им, свързани с:

- идентифициране и оценка на рисковете, влияещи постигането на целите;
- определяне на подходящи действия в отговор на рисковете;
- документиране на резултатите от управлението на риска на всеки етап.

Стратегията продължава стандартизирания подход за управление на риска в училището, който позволява навременно предприемане на адекватни действия спрямо идентифицираните рискове, застрашаващи постигането на целите на СУ „Васил Левски“ – Пловдив.

Стандартизиран подход означава:

- **Единна теоретична база и терминология:** общоприета дефиниция за риск, единна система за идентифициране, оценка и контрол на рисковете и основни етапи (стъпки) на процеса по управление на риска;
- **Общо-приложима методология за идентифициране и оценка на рисковете:** методологията се прилага от всички служители в СУ „Васил Левски“ – Пловдив;
- **Разбиране за възможните реакции в отговор на риска:** ограничаване, прехвърляне, толериране и прекратяване на риска, вземане на решение относно подходящата реакция и предприемането на конкретни действия в подкрепа на това решение;
- **Определяне на състава, ролята и отговорностите на Работна група за управление на риска (РГУР);**
- **Приемственост и устойчивост на дейностите:** управлението на риска в спортното училище е непрекъснат процес, отнасящ се до всички дейности и нива в организацията. Адекватното управление на риска изисква редовна комуникация, мониторинг и докладване на резултатите от процеса по управление на риска.

Целите на Стратегията за управление на риска в СУ „Васил Левски“ – Пловдив са:

- Изграждане на организационна култура по отношение на управлението на риска и на отговорност, свързана с управлението на риска на всички нива в училището;
- Обхващане на всички рискове и на тяхното добро управление в рамките на риск апетита на спортното училище;
- Внедряване на управлението на риска като част от процеса по вземане на решения. Това включва свързване на идентифицираните рискове и контролни дейности със стратегическите и оперативни цели на спортното училище, като част от процеса по годишно планиране;
- Постигане на съответствие с изискванията на чл. 8 от ЗФУКПС за Годишно докладване за функционирането, адекватността, ефикасността и ефективността на системите за финансово управление и контрол (СФУК).

Стратегията за управление на риска се утвърждава от директора на СУ „Васил Левски“ – Пловдив в съответствие с утвърдената Стратегия от министъра на младежта и спорта и е

съгласувана с Одитния комитет на ММС. Стратегията за управление на риска се актуализира на всеки три години и при настъпване на съществени промени в рисковата среда.

II. ОБЩ ПРЕГЛЕД НА ПРОЦЕСА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

1. ДЕФИНИЦИИ

1.1. Управление на риска

Дефиницията за управлението на риска се съдържа в чл. 12, ал. 2 от ЗФУКПС: „ *Управлението на риска включва идентифициране, оценяване и контролиране на потенциални събития или ситуации, които могат да повлияят негативно върху постигане целите на организацията, и е предназначено да даде разумна увереност, че целите ще бъдат постигнати.“*

Управлението на риска в ММС е динамичен процес, който осигурява добро разбиране на потенциалните заплахи, действия или събития, които могат да повлияят отрицателно на способността на спортното училище да постигне своите цели, както и навременното им идентифициране, предприемане на подходящи действия за управление, наблюдение и докладване.

1.2. Риск

Рискът е възможността да настъпи събитие, което ще повлияе върху постигане на целите на организацията. Рискът се измерва с неговия ефект и с вероятността от настъпването му. Тази дефиниция за риск се съдържа в §1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор.

1.3. Риск апетит

Риск апетитът се дефинира като - нивото на риск, което училището е склонно да приеме при изпълнение на своята мисия, без да бъде застрашено постигането на целите. Нивото на риск апетита има директно отношение към реакцията спрямо даден риск, т.е. първо дали организацията ще ограничи, прехвърли, толерира или прекрати риска и второ, как и чрез какви дейности ще бъде изразена тази реакция.

2. РОЛИ И ОТГОВОРНОСТИ

2.1. Директор на СУ „Васил Левски“ – Пловдив

Съгласно чл. 7, ал. 1, т. 2 от ЗФУКПС ръководителите на организациите от публичния сектор отговарят за идентифицирането, оценката и управлението на рисковете, застрашаващи постигането на целите на организациите. От тази разпоредба произтича водещата роля на директора на училището по отношение на управлението на риска в СУ „Васил Левски“ – Пловдив.

Директорът реализира отговорността си по управлението на риска посредством система от актове, която включва, както настоящата стратегия така и други актове, имащи за цел конкретизиране на ролите и отговорностите на останалите участници в процеса. Той може да делегира отговорностите си по отношение управлението на риска на друго длъжностно лице.

2.2. Работна група за управление на риска

Работна група за управление на риска (РГУР) се сформира на основание чл. 4, ал. 1, чл. 7, ал. 1, т. 2, чл. 12, ал. 1 от ЗФУКПС, с цел подпомагане на СУ „Васил Левски“ – Пловдив при осъществяване на отговорностите му по отношение на управлението на риска в рамките на училището. Функциите и правомощията на РГУР, нейните членове и председател, съгласно тази стратегия се определят със заповед на директора, който следи за нейното изпълнение.

Основната роля на РГУР е централизираното управление и координация на процеса по управление на риска. Със заповед на директора на спортното училище се определя председател и членове на РГУР. Работната група се състои от минимум 5 члена, които са специалисти в различни области, свързани с функциите в СУ „Васил Левски“ – Пловдив и притежават добро разбиране за дейностите в училището.

Функциите и правомощията на РГУР, съгласно тази Стратегия, са свързани с:

- Координация на всички въпроси, свързани с управлението на риска в СУ „Васил Левски“ – Пловдив;
- Ясно комуникиране на тази Стратегия до всички служители с цел въвеждането й в организационната културата на спортното училище;
- Осигуряване използването на общо възприети модели и рамки за управление на риска и вътрешен контрол с цел поддържане на надеждна система за финансово управление и контрол;
- Осигуряване на периодична оценка на риска поне веднъж годишно.
- Информира директора и служителите на училището относно всички съществени въпроси, свързани с управлението на риска, взетите в тази връзка решения (комуникация и докладване);
- Осигурява прилагането на единен подход и последователност на практиките в процеса по управление на риска;
- Представя Риск-регистъра на директора на училището, с цел да бъде детайлно запознат с идентифицираните рискове, които може да вземе предвид при планирането на дейността си;
- Предоставя помощ, когато е необходимо, при изготвяне на или промени на бюджета с цел отговор на идентифицирани рискове или постигане на съответствие с нормативните изисквания;
- При установяване на слабости в процеса по управление на риска, подпомага директора и/или заместник директорите, с цел да се осигури разработването на адекватни плановете за действия, като по този начин се осигурява ефективно управление на риска;
- Оценява необходимостта от обучение на служителите на училището по отношение на управлението на риска;
- Извършва преглед на рисковия профил на СУ „Васил Левски“ – Пловдив, както и на докладите на ръководството за ограничаване на ключовите рискове;
- Следи за изпълнението на взетите решения (мониторинг функция);
- Получава информация относно състоянието на вътрешния контрол и степента, в която организацията е изложена на риск (взаимодействие с вътрешен одит);
- Обобщаване на информацията, установява рисковете, които влияят на цялостната дейност на училището, изготвя годишен доклад.

2.3. Ръководители и служители на структурни звена

Съгласно чл. 3, ал. 2 от ЗФУКПС директорът на училището отговаря и се отчитат пред Министъра на Младежта и спорта за своята дейност по отношение на финансовото управление и контрол в училището, което ръководи. Тъй като управлението на риска е един от петте взаимосвързани елемента на финансовото управление и контрола, от цитираната разпоредба следва, че заместник директорите са отговорни и за управлението на рисковете, съпътстващи процесите в ръководените от тях структурни звена. Това означава, че **структурните звена са собственици на съответните рискове и служителите в тях отговарят за идентифицирането, оценката и управлението им.** В тази връзка служителите в училището изпълняват всички възложени дейности от съответния ръководител, свързани с процеса по управление на риска.

III. ПРОЦЕС ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

1. Попълване на риск-регистър

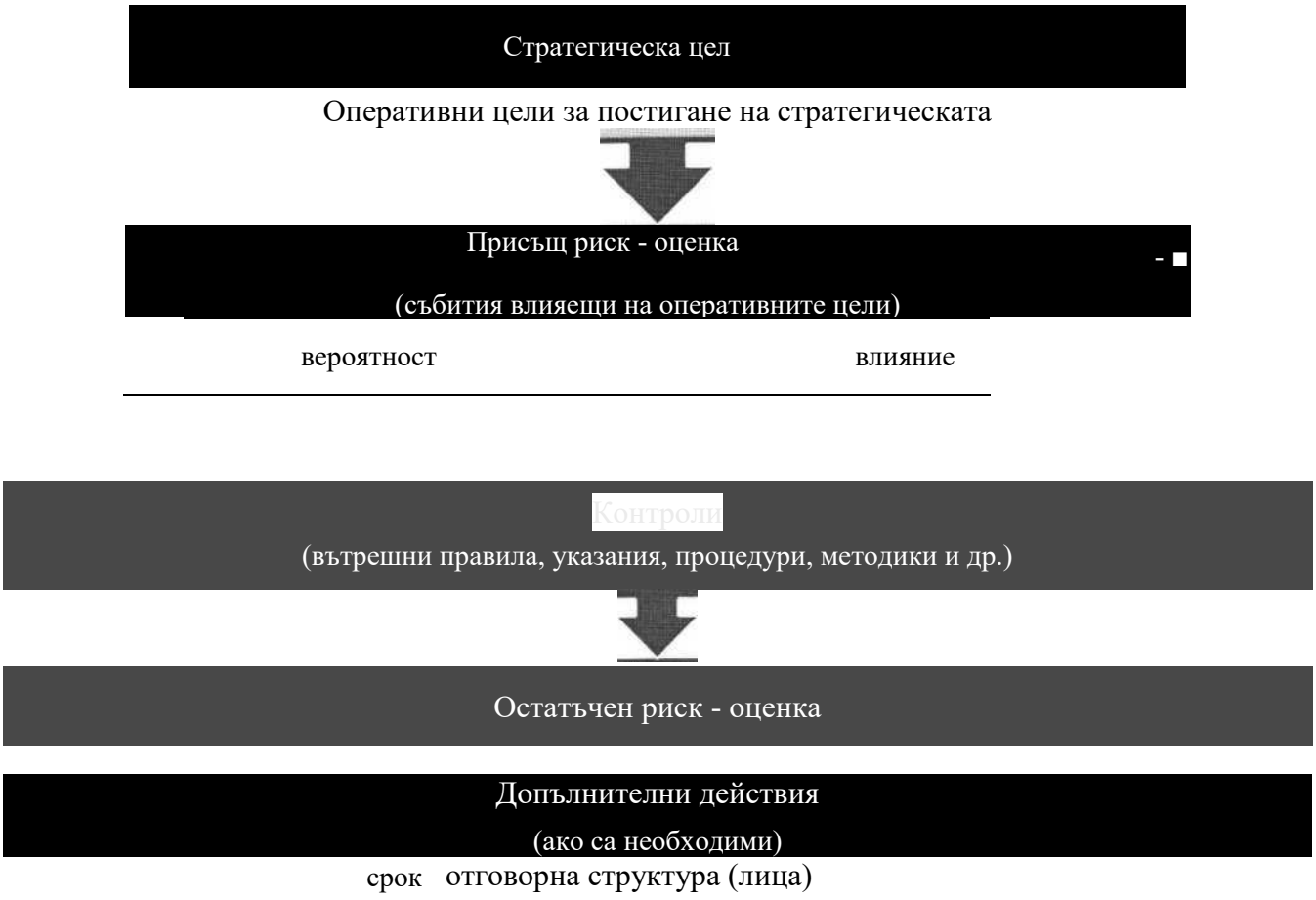
Риск-регистърът служи за документиране на основните етапи и дейности от процеса по управление на риска. Риск-регистърът е документ в установения формат (виж **Приложение 2** Риск-регистър), който е еднакъв за всяка една структурна единица и за министерството на младежта и спорта. Работна група от ръководството и служителите на всяка от структурите е

ангажирана да попълни риск-регистъра за съответното структурно звено.

Индивидуалните оценки в цифри на влиянието и вероятността на всеки идентифициран риск се попълват в Риск-регистъра, който автоматично пресмята стойността на риска. След това се пристъпва към оценка на адекватността и ефективността на контрола. Въз основа на тези оценки се определя и рейтингът на всеки един от рисковете, отнесен към риск апетита на училището.

Членовете на РГУР във всяка една от структурите използват попълването на Риск-регистъра като основа за дискусия, чиято цел е постигането на консенсус и общо разбиране за оценката на всеки от идентифицираните рискове. След като се попълни риск-регистърът, резултатите могат да бъдат представени графично.

Основните етапи на процеса по управление на риска са:

2. Определяне на целите

Основна предпоставка за ефективното управление на риска е определянето на ясни цели и тяхното разбиране. Правилното идентифициране на рисковете е невъзможно да бъде извършено, ако в организацията не е въведен адекватен процес на целеполагане. Целите трябва да бъдат разбрани от заместник директорите и всички служители в училището, за да се осигури тяхното постигане чрез изпълнение на конкретни дейности и задачи.

Всяка поставена цел, която трябва да бъде постигната следва да отговаря на изброените по-долу критерии (наричани SMART):

1 **S (Specific) -** целта трябва да е ясно и точно определена

2 **M (Measurable) -** целта трябва да е измерима

3 A (Attainable) - целта трябва да е обективно постижима, с оглед обстоятелствата и разполагаемите ресурси

4 R (Realistic) - целта трябва да е обвързана с компетентността и професионалния опит на служителите и с времето за нейното изпълнение

5 T (Time-bound) - целта трябва да е формулирана с определен срок за изпълнение

Един от основните документи, в които се съдържа информация за целите на СУ „Васил Левски“ – Пловдив, включително стратегическите, е програмния бюджет на училището. Процесът по целеполагане обхваща декомпозирането на стратегическите цели в оперативни, т.е. формулиране на цели и задачи за постигането им.

Целите за всяка структура се определят в оперативен (годишен) план, изготвен въз основа на целите, формулирани в програмния бюджет на училището. В оперативния план се дефинират крайните срокове за изпълнението на целите, съответните дейности и отговорните служители, сроковете и отговорностите за отчитане на изпълнението. Анализът на напредъка по постигането на целите се извършва на базата на ясно определени индикатори (критерии), съгласно които към крайния срок се определя дали целта е постигната успешно.

3. Идентифициране и класификация на рисковете

Дейностите по управление на риска следва да сведат до приемливи нива съществените рискове, които биха могли да застрашат постигането на целите на спортното училище или да повлияят негативно на ефективността, ефикасността и/или икономичността на ресурсите, използвани за постигането на тези цели.

След като са дефинирани целите за всяка структурно звено, нейното ръководство и служителите, ангажирани със съответните дейности са в позиция да идентифицират съществените рискове, които биха могли да възпрепятстват постигането на целите.

Необходимо е да се използва единна класификация и дефиниция на рисковете, които се идентифицират (Приложение № 1). Изключително важно е на всички нива в спортното училище и всички служители да използват една и съща терминология за дефиниране на риска.

4. Процес по оценка на риска

Идентифицираните рискове за всяко структурно звено се оценяват по показателите „Вероятност“ и „Влияние“.

4.1. Оценка на присъщия риск

Оценяват се потенциалното **вероятност и влияние** на присъщия риск, който се дефинира като: *„ Рискът за организацията, съществуващ при липса на всякакви действия, предприети от ръководството за промяна на вероятността или на въздействието на риска* т.е. оценява се влиянието на риска при липсата на какъвто и да е контрол или други мерки за управлението му.

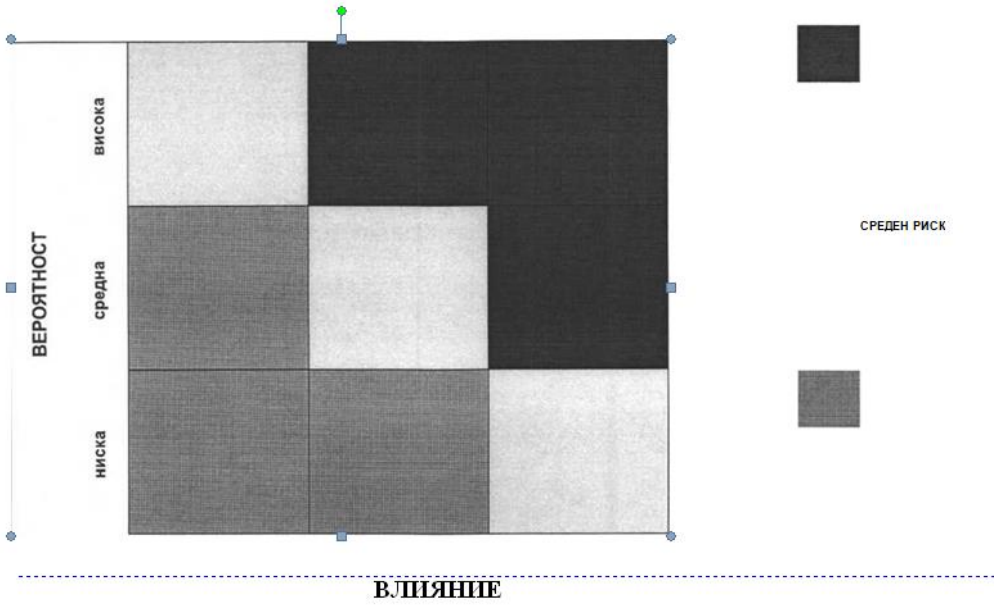
Вероятност - всеки риск трябва да бъде оценен от гледна точка на вероятността рискът да се сбъдне. Оценката се извършва с помощта на въпроса „До каква степен този риск може да се прояви в настоящето или в обозримо бъдеще (2-3 години)?“. Може да се използва опитът от проявили се рискове. Оценката се прави според скалата, описана по-долу:

ОЦЕНКА	ОПИСАНИЕ
Ниска	Малко вероятно
Средна	Възможно
[illegible]	[illegible]

Влияние - оценява се с помощта на въпроса: „Ако този риск възникне, какво ще бъде въздействието му върху постигането на целите?“. Оценките за измерване на влиянието са представени в следната таблица:

ОЦЕНКА	ОПИСАНИЕ
Ниско	**Несъществено**
Средно	**Умерено**

Оценката на риска се определя чрез комбиниране на оценките за **вероятност и влияние,** по следния начин:

4.2. Определяне на адекватността и ефективността на контрола

Адекватните контролни дейности са създадени за минимизирането на определени рискове и са планирани и организирани по начин, който дава разумно ниво на увереност , че целите ще бъдат постигнати ефикасно и икономично. Адекватните контролни процедури са разположени на точното място, в правилното време и по своята същност могат да допринесат за минимизирането на съответния риск в желаните граници - т.е. дизайнът им е такъв, че ако бъдат прилагани на практика от служителите, целите ще бъдат постигнати. Именно последното условие реферира към ефективността на вътрешния контрол.

Оценката за ефективност представлява отговор на въпроса функционира ли и в каква степен така създадената система за вътрешен контрол. Една контролна процедура може да бъде много подходяща като дизайн (т.е. адекватна), но на практика да не се прилага. Възможен е и обратният вариант - за определена дейност да бъдат стриктно прилагани контролни процедури, които са неподходящи и създадени по начин, който не допринася за минимизиране на рисковете

и постигане на целите.

Като част от процеса по управление на риска се определят съществуващите механизми за контрол, които могат да ограничават идентифицираните рискове.

Оценката на ефективността на контрола по същество представлява оценка и на остатъчния риск, който се дефинира като *„рискът, който остава след реакцията на риска от страна на ръководството“,* т.е. вземат се предвид съществуването или липсата на контроли или други дейности по управлението му.

Оценката на контролните действия (предприетите действия) за ефективност и адекватност се определя с отговор на въпроса „До каква степен активно контролираме този риск?“

Оценката за ефективност и адекватност на контрола се прави по следната скала:

Оценка	Описание
- 1	**Въведените контроли са напълно адекватни и се прилагат (не са необходими допълнителни мерки)**
2	**Въведените контроли (мерки) трябва да бъдат подобрени и/или актуализирани**

Стойността на остатъчния риск зависи от адекватността и ефективността на контролите. Колкото по-адекватни и по-ефективни са контролите, толкова е по-нисък остатъчният риск, и обратно, при неадекватни и неефективни контроли остатъчният риск е висок.

За да бъде преценено дали е необходимо планиране на допълнителни действия за ограничаване на рисковете, трябва да оценим остатъчния риск:

- висок остатъчен риск е този, при който присъщият риск е оценен като висок и към който не е приложен адекватен и ефективен контрол (контролът има оценка 3 - рисков рейтинг от 6,4 до 9);
- среден остатъчен риск е този, при който присъщия риск е с висока стойност, но са предприети необходимите мерки за ограничаването му чрез въвеждане на адекватни и ефективни контроли (контролът има оценка 2 - рисков рейтинг от 3,7 до 6,3);
- нисък остатъчен риск е този, при който присъщият риск е оценен като нисък или среден и същевременно са предприети необходимите мерки за ограничаването му чрез въвеждане на ефективни контролни дейности (контролът е с оценка 1 или 2 - рисков рейтинг от 1 до 3,6). В този случай, ръководството следва да прецени дали да запази съществуващото ниво на контролни дейности, или да преразпредели ресурсите, поради ниска стойност на риска. При условие, че присъщият риск е оценен като нисък и не са въведени контролни механизми, рискът следва да се наблюдава и периодично да се преоценява.

Риск рейтинг

Математически изразен, остатъчният риск е резултат от стойността на риска и ефективността на контрола. Риск апетитът на СУ „Васил Левски“ – Пловдив за остатъчен риск е, както следва:

ОЦЕНКА *(стойност на риска * ефективност на контрола)*	**РЕЙТИНГ**
1 3,6	ПРИЕМЛИВ
3,7-6,3	ИЗИСКВА ВНИМАНИЕ
[illegible]	[illegible]

5. Реакция на риска

След като идентифицираните рискове са оценени, ръководителите на структури след съгласуване с РГУР, вземат решение относно подходящата реакция към всеки от рисковете, като съобразяват решението си с риск апетита на СУ „Васил Левски“ – Пловдив.

- **Ограничаване на риска** - Ограничаването на риска представлява намаляване или третиране на риска чрез **прилагане на контроли** (например, чрез законодателството, партньорство и сътрудничество, повишаване на ефикасността на контрола чрез засилване на съществуващите контроли или въвеждането на нови и т.н.) с цел да се намали остатъчния риск. Решението да се ограничи даден риск изисква: адекватен подбор на действията в съответствие с оценката на риска; добро разбиране в сферата на вътрешния контрол; внимателно анализиране на разходите и ползите от контрола; дефиниране на специфични дейности за ограничаване или третиране на риска и ясно определяне на роли и отговорности.
- **Прехвърляне на риска** - Прехвърляне или споделянето на риска по същество означава да се влезе в партньорство с трета страна, така че той **да бъде управляван съвместно.** Типични примери за прехвърляне на риска са застраховането, публично-частните партньорства и осигуряването на определени дейности като външна услуга и др. Подобни схеми позволяват достъп до допълнителен ресурс (например контролни дейности или опит и квалификация), като в същото време ограничават възможността от загуба на контрол над дейностите, която е възможна при 100% прехвърляне на трета страна. Ръководителите на структурни звена, РГУР и директорът на училището като цяло продължават да бъдат отговорни лица за управлението на риска в СУ „Васил Левски“ – Пловдив, независимо от факта, че рискът е прехвърлен или споделен.

Толериране на риска - Приемането или толерирането на даден риск означава, че организацията **поема риска без да предприеме конкретни мерки за управлението му.** Такова решение означава, че РГУР следва периодично да наблюдава и преоценява риска, за да може при необходимост да бъде избран друг подход за управлението му. Решението да се толерира даден риск трябва да бъде взето имайки предвид оценката на риска, последствията за постигането на целите, риск апетита и правните последици (например, решението да не се предприемат действия може да доведе до по-голям риск). Причините да се толерира даден риск без по-нататъшни действия за управлението му могат да бъдат: Рискът има ограничено (незначително) влияния върху постигането на целите на училището;

- Действията по ограничаването на риска са свързани със съществени контролни дейности, разходите за които значително надхвърлят ползите;
- Поемането на риска е свързано със самото развитие на организацията, т.е. за да постигне целите си, тя трябва да остане гъвкава към променящата се среда, да извършва нови дейности и методи на работа и да търпи развитие, което би било ограничено в контролирана среда;
- Управлението на риска е извън контрола на ръководството и/или неизлагането на риск би могло да означава преустановяване на дейности, които са от ключова важност за

организацията.

• **Прекратяване (избягване) на риска** - Избягването на даден риск означава да се **прекратят дейностите,** свързани с потенциалното му проявление. Подобно решение би могло да означава, че РГУР следва да преразгледа поставените цели и доколко те са изпълними и съвместими с останалите цели и основни дейности. Също така РГУР трябва да разгледа приложимите регулаторни изисквания и ограничения, за да прецени дали е допустимо дадена дейност да не се извършва или да не се оперира в определена среда. Следва да се разгледат и възможности за избягване на риска в определена степен, т.е. дадени цели или дейности да бъдат частично променени или преустановени, както и да се установят възможностите поставените цели да бъдат постигнати по различен от предвидения начин.

6. Разработване на контролни дейности за ограничаване на риска

За рисковете, за които ръководителят на структурно звено и/или РГУР е избрал реакция „Ограничаване“, т.е. прилагане на контрол, се определя съответната цел на контрола. Целите на контрола могат да бъдат:

• Оперативни - насочени към ефективността и ефикасността на оперативните дейности, организационната структура, приетите политики и процедури за постигане на планираните резултати и цели;

• Съответствие - контроли, които се внедряват, за да осигурят спазване на законите и съответствие с нормативната рамка, спазване на етичните принципи на организацията, съответствие на дейностите с установените правила, спазване на политики и процедури и договори;

• Финансови - могат да бъдат свързани с процесите на одобрение на финансовите трансакции и правилното разделение на ролите и отговорностите; осчетоводяване на всички одобрени трансакции в точния им размер, в правилния период и в правилната счетоводна сметка, за да отговарят финансовите отчети на законовите изисквания и счетоводни стандарти; защита на активите; съпоставяне на данни (данни от различни документи и източници се съпоставят за установяване на съответствие) и др.

• Опазване на активите и информацията - придобиването, използването и разпореждането с активите и информацията изискват специални грижи от страна на ръководителите. Изграденият вътрешен контрол трябва да гарантира опазването на активите и информацията и да действа превантивно срещу кражби, злоупотреби, унищожаване и други неправомерни действия. Ръководителите трябва да обърнат специално внимание на опазването на активите и информацията във връзка с развитието на информационните технологии и тяхното прилагане.

На базата на избраната реакция на рисковете се определят съответните контролни цели и конкретни контролни дейности, които се вписват в плана за действие (виж по-долу). Броят и обхватът на контролните дейности трябва да е достатъчен, за да даде увереност, че съществените рискове са ограничени до приемливи нива в рамките на риск апетита на училището.

Контролните дейности условно се делят на:

превантивни - те имат за цел да възпрат или лимитират възможността да възникне неблагоприятно събитие. Пример за такива контроли са разделението на задълженията, контроли за достъп и процедури за оторизиране;

разкриващи - те имат за цел да разкрият възникването на неблагоприятно събитие. Примери за подобни контроли са: доклади за изключения от въведената процедура, доклади за грешки, равнения на парите по каса и касовия отчет, инвентаризация, видео наблюдение на

помещенията и много други;

направляващи - те имат за цел да насърчат желано поведение и резултати. Пример за подобни контроли са всякакви писмени ръководства, политики и процедури, обучения и извършване на надзор;

коригиращи - те имат за цел да възстановят нормалното състояние след настъпването на нежелани събития. Примери за такива контроли са изолиране на компютърни вируси, процедури за действие при настъпване на инциденти, планове за непрекъсваемост на бизнеса и други.

Контролните дейности могат да бъдат:

- система за двоен подпис;
- правила за достъп до активи и информация;
- предварителен контрол за законосъобразност;
- политики и процедури за текущ контрол върху изпълнението на поети финансови ангажименти и сключени договори;
- политики за предотвратяване на измами и нередности;
- политики и процедури за последващи оценки на изпълнението;
- процедури за обективно, точно, пълно, достоверно и навременно осчетоводяване на всички стопански операции;
- политики и процедури за управление на човешките ресурси;
- политики и процедури за спазване на лична почтеност и професионална етика;
- процедури разрешаване, одобряване и оторизиране;
- разделение на отговорностите по начин, който не позволява един служител едновременно да има отговорност за одобряване, изпълнение, осчетоводяване и контрол;
- процедури за наблюдение;
- процедури за документиране, архивиране и съхраняване на информацията;
- контроли в областта на информационните технологии (ИТ контроли);
- **други.**

Анализ на разходите и ползите от контрола

Всяко структурно звено извършва анализ разходи/ползи за всяка предложена контролна дейност. Анализът включва, както определяне на влиянието от въвеждането на новите или подсилените контроли, така и определяне на влиянието от невъвеждането им. Когато разходите за контрола надвишават ползите от него е неподходящо въвеждането му.

7. Мониторинг и докладване

Целта на процеса по мониторинг и докладване е да наблюдава дали рисковият профил (вероятността и влиянието на идентифицираните рискове) се променя и да дава увереност на директора, че процеса по управление на риска остава ефективен във времето и са предприети необходимите действия за намаляване на риска до приемливо за организацията ниво.

Следните техники трябва да бъдат използвани, с цел да се подпомогне процесът по мониторинг (наблюдение) на рисковете:

- Идентифициране и проследяване на показателите за риска, които могат да действат като системи за ранно предупреждение. Например, ако лошото обслужване на гражданите е идентифицирано като риск и са въведени контроли за ограничаване на риска, показател за риска може да бъде броят на оплакванията от родители и ученици. Ако този показател е над допустимата норма, това е индикация, че създадените контроли не работят добре;

• Напредъкът по отношение на ограничаването на риска следва да бъде обсъждан на редовни срещи във всяка една структура.

Форма и съдържание на докладите

Целта на тази стратегия не е да опише в детайли формата на докладването, а да посочи минималните изисквания по отношение на това какво трябва да се докладва за всеки риск.

Докладването на процеса по управление на риска трябва да обхваща:

• степен на изпълнение на планираните мерки за ограничаване на идентифицираните рискове;

• анализ на причините и отговорностите при неизпълнение на мерките;

• необходимост от допълнителни срокове и мерки за ограничаване на риска.

Всички действия по изпълнение на предвидените през годината мерки за ограничаване на риска в СУ „Васил Левски“ – Пловдив оперативно се докладват от членовете на Работната група за управление на риска. Те предоставят информация на служителя отговорен за изготвяне на годишния доклад за управлението на риска. Докладът трябва да съдържа до 20 - 25 от най-важните (съществените) рискове за СУ „Васил Левски“ – Пловдив.

Докладът за управлението на риска е част от годишния доклад за състоянието на СФУК и копие от него се предоставя на финансовия контрольор до 31 януари на текущата година.

Стратегията за управление на риска 2023 - 2025 г. се публикува в сайта на училището

Председател на РГУР:

Соня Минева – ЗДАСД……..

Членове/риск собственици/

1. Величка Мицина - ЗДУД……..……..
2. Михаела Стайкова - ЗДСД……..
3. Таня Янкова - гл.счетоводител……
4. Красимира Куталева – счетоводител……..

Приложение № 1

КАТЕГОРИИ НА РИСКА, КОИТО МОГАТ ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ, ЗА ДА СЕ ИДЕНТИФИЦИРАТ РИСКОВИ ФАКТОРИ

1. Риск за репутацията – всички събития, които влияят върху доброто име на министерството – непостигане на цели, неизпълнение на значими за обществото услуги, потребности, некачествено изпълнение на ключови дейности, слаби връзки с обществеността, неуспех при работа с граждани, с колеги, медиен скандал, в който са замесени служители на ММС;

2. Оперативен риск – всички потенциални опасности, които са свързани с дейността на министерството по същество.

3. Риск за сигурността – причинен от кражби или злоупотреби с материални активи, парични средства или други финансови активи или нерегламентиран достъп до информация, поради неадекватна защита на информационната система;

4. Правен риск – произтичащ от промяна в националното или на ЕС законодателство;

5. Договорен риск - свързан доставка на стоки/услуги. Подходящ е при определяне на рискови фактори, свързани с изпълнението на проекти, финансирани от организацията, в това число и по програми и фондове на ЕС.

6. Финансов риск – причинен от недостатъчно финансиране или от незаконосъобразно, неефективно, неефикасно или неикономично разходване на средствата. Финансовите рискове могат да се проявят и по отношение приходната част на бюджета – незаконосъобразно/неефикасно определяне/събираемост на приходите за организацията;

7. Управленски риск - причинен от грешни управленски решения или от незадоволителни мерки за вътрешен контрол, честа промяна в ръководния състав на организацията;

8. Регулаторен риск - свързан със съдебни производства, външни инспекции и др.

9. Технологичен риск - причинен от използването на стари технологии, от пробив в сигурността или от използването на нови информационни системи, които не са достатъчно изпробвани или служителите не са обучени на необходимото ниво;

10. Природен риск – наводнение, пожар, земетресение и др. Екологични и здравни рискове – възникващи в резултат на въвеждането на нови екологични стандарти или поради настъпили екологични катастрофи, промени в климата, пандемии и др.

Приложение № 2

РИСК - РЕГИСТЪР
на Спортно училище "Васил Левски" Пловдив за ..... г.

Дейностите за постигане на поставените цели се описват в полето на съответната цел в РР на всяко структурно звено.

УТВЪРЖДАВАМ:
ЕВЕЛИНА ЯНЧЕВА
ДИРЕКТОР су "ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ" ВАРНА

Високо/а (3)		**Необходимо е да бъдат въведени допълнителни контроли (мерки) (3)**	**Неприемлив (6,4-9)**
Средно/а (2)		**Въведените контроли (мерки) трябва да бъдат подобрени и/или актуализирани (2)**	**Изисква внимание (3,7-6,3)**
Ниско/а (1)		**Въведените контроли са напълно адекватни и се прилагат (не са необходими допълнителни мерки) (1)**	**Приемлив (1-3,6)**

Оперативни цели	**РИСК**	**Присъщ риск**								**Стойност на риска (I+P)/2**	**КОНТРОЛ**	**Остатъчен риск**				**Оценка на риска**	**РЕЙТИНГ**	**Допълнителни действия**	**СРОК**	**Отговорна структура/ служители**
		Влияние			**Ср. Аритм. Оценка Влияние (I)**	**Вероятност**			**Ср. Аритм. Оценка Вероятност (P)**											
		служител 1	**служител 2**	**служител 3**		**служител 1**	**служител 2**	**служител 3**			**Описание на контролната дейност**	**служител 1**	**служител 2**	**служител 3**	**Ср. Аритм. оценка на ефективност на контрола (C)**					
	Стратегическа цел (от стратегически документ или закон) - Предоставяне на увереност и консултиране, предназначени да носят полза и да подобряват дейността на ММС в съответствие със стратегическите цели на министерството.																			
					#DIV/0!				#DIV/0!	#DIV/0!					#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!			
					#DIV/0!				#DIV/0!	#DIV/0!					#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!			
					#DIV/0!				#DIV/0!	#DIV/0!					#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!			
					#DIV/0!				#DIV/0!	#DIV/0!					#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!			
					#DIV/0!				#DIV/0!	#DIV/0!					#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!			

Служител 1
Служител 2
Служител 3

ИЗГОТВИЛ:
име, длъжност